

Green Deal van Platform Agro-Papier-Chemie met de Rijksoverheid

Ondergetekenden:

1. De Minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie, en de Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu, ieder handelende in haar of zijn hoedanigheid van bestuursorgaan, tezamen hierna ook te noemen: Rijksoverheid;
2. Stichting Dutch Biorefinery Cluster (DBC), vertegenwoordigd door mevr. Westenbroek en dhr. Luitjens.
3. Vereniging van de Nederlandse Chemische Industrie (VNCI), vertegenwoordigd door mevr. Alma.

Hierna tezamen ook genoemd: partijen;

Hebben gezamenlijk het volgende vastgesteld:

Het kabinet beoogt een Green Deal met de samenleving, die bijdraagt aan verduurzaming van de maatschappij op korte en langere termijn en die lonend is voor overheid en maatschappij. Doel van de Green Deal is laten zien dat groen en groei hand in hand gaan.

1. Partijen zien publiekprivate samenwerking als de beste manier om verduurzaming van onze economie te versnellen en hier ook economisch van te profiteren. Deze unieke gezamenlijke aanpak is in Nederland op andere terreinen zeer succesvol en de Green Deal zal hierop voortbouwen. Creativiteit, ondernemerschap en innovatie zijn onmisbaar om deze verduurzaming mogelijk te maken.
2. Bij de Green Deal gaat het om concrete duurzame initiatieven, waarbij barrières verdwijnen, innovaties ontwikkeld, gefinancierd en toegepast worden en duurzame kansen worden benut. In de praktijk loopt de maatschappij tegen belemmeringen aan die in de weg staan aan initiatieven die leiden tot een verdere verduurzaming.
3. In de Green Deal willen partijen concrete afspraken maken die deze belemmeringen wegnemen, zodat de initiatieven die anders moeilijk van de grond komen ruim baan krijgen. Initiatieven kunnen betrekking hebben op (decentrale opwekking van) energie, energiebesparing, schaarse grondstoffen, water en mobiliteit. Deze initiatieven kunnen vervolgens ook als voorbeeldfunctie dienen voor andere partijen en daarmee de totale markt in beweging zetten.
4. De voor de Green Deal geïnventariseerde projecten van initiatiefnemers zijn door het wegnemen van de beschreven belemmeringen potentieel succesvol, kunnen op korte termijn resultaten opleveren en kunnen uitmonden in nieuwe economische activiteiten of kostenbesparingen op korte of langere termijn voor het bedrijfsleven. De resultaten van een Green Deal kunnen daarna toepasbaar zijn op andere, vergelijkbare projecten, waardoor de reikwijdte van de Green Deal kan worden vergroot zonder dat daar specifieke ondersteuning vanuit de rijksoverheid tegenover staat.

De Green Deal tussen beschreven partijen bestaat uit de volgende afspraken:

Green Deal initiatief

Biobased economy

De biobased economy is een economie die voor zijn energie en materialen niet meer afhankelijk is van fossiele brandstoffen, maar van groene grondstoffen. We staan aan de vooravond van een transitie waarbij alle sectoren van de samenleving betrokken zijn. In de samenleving vinden we reeds vele initiatieven die inzetten op de transitie en materialen en energie produceren op een groene, biobased manier. Door over bestaande grenzen heen te kijken, ontstaat nieuwe bedrijvigheid en optimale oplossingen voor de biobased economy.

In een biobased economy zullen nieuwe ketens ontstaan. Ketens tussen sectoren die op dit moment elkaar nog weinig raken, bijvoorbeeld agro, energie, chemie en papier. Het is voor ondernemers zoeken naar slimme routes voor biomassa, aan de hand van het cascadeprincipe. Dit betekent het intelligent gebruiken van de aanwezige functionaliteit in de biomassa.

Waarom heeft deze biobased deal een voorbeeldfunctie?

- Innovatief: de projecten dragen bij aan een verdere ontwikkeling van een biobased economy waarbij biomassa op een slimme manier toegepast wordt. Slim in die zin dat biomassa in zijn geheel gebruikt wordt voor een cascade aan producten: bio-energie, -brandstoffen, materialen zoals plastics/verf en voor voedsel.
- Duurzaam: in een biobased economy worden kringlopen gesloten. Door de ontwikkeling van bioraffinagetechnologie kunnen de waardevolle onderdelen van de biomassa 'op de markt gebracht worden' en de mineralen terug gebracht worden naar 'het veld'.
- Intersectoraal: er zijn partijen uit diverse topsectoren betrokken, agro, chemie, papier en karton, energie, logistiek en andere relevante sectoren.
- Versnelling: de projecten hebben een potentieel vliegwieleffect waardoor de biobased innovatie versneld wordt.

Platform Agro-Papier-Chemie

In het industriële Platform Agro–Papier–Chemie (APC) identificeren deze drie sectoren gezamenlijk mogelijkheden voor het maximaal verwaarden van biomassastromen. Kansrijke mogelijkheden liggen op de volgende gebieden:

- valorisatie van eiwitten uit reststromen,
- chemische bouwstoffen uit planten,
- lignocellulose als grondstof,
- mineralen kringloop sluiten,
- watervalorisatie.

Door het benutten van elkaars kennis en expertise van de eigen industriële grondstoffen, intermediaire stromen en producten, en het inzetten van gezamenlijke technologieën stelt het APC Platform businesscases op waar bedrijven mee aan de slag kunnen om die te verwezenlijken. Zodoende bouwen de Agro, Papier en Chemie sector samen aan een Biobased Economy.

Het APC-platform is verantwoordelijk voor het bijeen brengen van vertegenwoordigers uit deze drie sectoren om businesscases te formuleren. Via de samenstellende delen, Stichting DBC en de VNCI, motiveert het APC-platform de leden om deel te nemen aan de verwezenlijking van de businesscases en het bijdragen aan het definiëren en oplossen van niet-technologische knelpunten.

Het APC-platform stelt zich ten doel om aan het einde van de looptijd op 1 januari 2014 minstens zes (6) businesscases te hebben opgeleverd die door bedrijven in de drie sectoren verder zijn opgenomen in daadwerkelijke samenwerking op weg naar commercialisering ervan. Daarbij is het mogelijk dat de samenwerking verloopt via pilot- en demonstratieopstellingen. Bovendien hoopt het APC platform gerealiseerd te hebben dat de sectoren in voldoende mate elkaar weten te vinden om nieuwe samenwerkingsverbanden op te stellen om dit proces te bestendigen op weg naar de toekomst.

Tegenprestatie Rijksoverheid

1. De Rijksoverheid zal inhoudelijke en organisatorische assistentie verlenen aan het platform door het continueren van deze ondersteuning door Agentschap NL.
2. De Rijksoverheid zet zich in om onduidelijkheden rondom biobased economy wet- en regelgeving (Europees en nationaal) te verhelderen en voor consistentie te zorgen.
3. De Rijksoverheid zet zich daarnaast in voor een goed uitgerust innovatie-instrumentarium ter ondersteuning van het omzetten van potentiële business cases in commerciële initiatieven.

De bovengenoemde inzet van de Rijksoverheid sluit aan bij de topsectorenaanpak die zal worden geïmplementeerd.

Slotbepalingen

Deze Green Deal treedt in werking met ingang van de dag na ondertekening en geldt voor de periode 2011 tot 2015. Alle in deze Green Deal genoemde afspraken worden zo snel mogelijk ter hand genomen.

Partijen komen overeen dat de Green Deal afspraken niet in rechte afdwingbaar zijn.

Deze Green Deal zal samen met andere afgesloten Green Deals openbaar worden gemaakt, waardoor andere partijen kennis kunnen nemen van de gesloten Green Deals zodat navolging van deze Deals kan worden bevorderd.

Getekend te 's-Gravenhage op

De Minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie
Drs. M.J.M. Verhagen

De Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu
J.J. Atsma

Namens de VNCI
Dr. C. Alma

Namens het DBC
Dr. ir. A. Westenbroek

Ir. E.J. Luitjens

Ministerie van Economische Zaken,
Landbouw en Innovatie

Ministerie van Infrastructuur en Milieu

the
dutch
biorefinery
cluster